

EDUSKUNNAN VASTAUS 216/2004 vp

Hallituksen esitys laeiksi maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 215/2004 vp).

Valiokuntakäsittely

Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (MmVM 12/2004 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatalousyrittäjien luopumistuesta 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1293/1994) 7 §:n 2 momentti, 18 §, 19 §:n 1 ja 2 momentti, 25 §:n 1 momentti ja 40 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 7 §:n 2 momentti laissa 593/2002, 18 § osaksi laissa 1326/1999, 19 §:n 1 momentti ja 25 §:n 1 momentti mainitussa laissa 1326/1999 sekä 40 §:n 1 momentti laissa 1183/2003, seuraavasti:

7 §

— — — — —
Luopumistuen saamisen edellytyksenä on, että luopuja lopettaa myös muut kuin 1 momentissa tarkoitetut ansiotyöt tai että hänen ansiotulonsa näistä muista töistä voidaan arvioida olevan alle 523,61 euroa kuukaudessa. Tällöin tulona ei kuitenkaan pidetä sosiaalihuoltolaissa (710/1982) tarkoitettua omaishoidon tukea eikä perhehoitajalaissa (312/1992) tarkoitettua palkkiota. Edellä 5 §:n 2, 3 tai 4 momentissa tarkoitettussa tapauksessa nuoremman aviopuolison, lesken tai yhtymän nuoremman osakkaan tulee

lopettaa tai vähentää ansiotyötään viimeistään silloin, kun hän täyttää luopumistuen suorittamisen ikää koskevan edellytyksen.
— — — — —

18 §

Luopumistuen perusmäärä on yhtä suuri kuin se maatalousyrittäjien eläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke, joka maatalousyrittäjälle olisi myönnetty, jos hänellä luopumisen tapahtuessa olisi ollut oikeus täyden työkyvyttömyyseläkkeen saamiseen. Perusmäärään sovelletaan maa-

talousyrittäjien eläkelain säännöksiä, lain 8 i §:n 3 momenttia lukuun ottamatta, sellaisina kuin ne olivat maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta annetun lain (637/2003) voimaan tullessa voimassa olleessa laissa.

Perusmäärän suuruutta määrittäessä ei oteta huomioon sellaista oikeutta eläkkeeseen, joka perustuu maatalousyrittäjän työ- tai virkasuhteeseen taikka muuhun kuin maatalousyrittäjien eläkelaisissa tarkoitettuun yrittäjätoimintaan.

Perusmäärään sovelletaan työntekijäin eläkelain 7 g, 8 ja 8 a §:ää sellaisina kuin ne olivat työntekijäin eläkelain muuttamisesta annetun lain (634/2003) voimaan tullessa voimassa olleessa laissa. Perusmäärän yhteensovituksessa ei kuitenkaan oteta huomioon sellaista työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua peruseläkettä, johon sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2005 voimassa olevia säännöksiä yhteensovituksesta.

Perusmäärä tarkistetaan yleisten palkka- ja hintatasossa tapahtuneiden muutosten mukaan siten kuin työntekijäin eläkelain 9 §:ssä säädetään.

19 §

Luopumistuen täydennysosa on yhtä suuri kuin se kansaneläke, joka luopujalle olisi myönnetty, jos hänellä luopumistuen alkaessa olisi ollut oikeus työkyvyttömyyseläkkeenä myönnettyyn kansaneläkkeeseen. Täydennysosaa laskettaessa sovelletaan kansaneläkelain säännöksiä sellaisina kuin ne olivat kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (639/2003) voimaan tullessa voimassa olleessa laissa. Täydennysosaa laskettaessa ei kuitenkaan sovelleta, mitä mainitun lain 25 b §:ssä ja 28 §:n 1 momentissa säädetään. Sen estämättä, mitä edellä säädetään, täydennysosaa määrittäessä sovelletaan kansaneläkelain 26 §:n 5 momenttia sellaisena kuin se oli kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain (547/1993) voimaan tullessa voimassa olleessa laissa. Täydennysosaa laskettaessa sovelletaan, mitä kansaneläkelaisissa säädetään eläkkeen määräytymisestä puolisoille myös silloin, kun kysymys on tämän lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitetuista henkilöistä. Sen jälkeen kun luopumistuki

on myönnetty, täydennysosan määrää tarkistetaan vain kansaneläkelain 32 a §:n 3 momentissa tarkoitettujen perhesuhteiden muutoksen johdosta.

Täydennysosa tarkistetaan indeksillä siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

25 §

Luopumistukea ei makseta kalenterikuukaudelta, jonka aikana luopumistuen saaja on ansiotyössä ja ansaitsee vähintään 523,61 euroa kuukaudessa. Tällöin ei tulona oteta huomioon 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua tuloa, jota ei lueta ansiotyöstä saaduksi tuloksi luopumistukea myönnettäessä.

40 §

Jollei tästä laista muuta johdu, luopumistuesta on soveltuvin osin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 7 b, 8 g ja 9 §:ssä, 10 c §:n 1 momentissa, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa, 16 §:ssä, 17 §:n 2 ja 3 momentissa, 17 a §:n 1 momentissa, 17 b—17 d §:ssä, 17 f §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 17 h §:ssä, 17 i §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 17 j §:ssä, 17 k §:n 2—4 momentissa, 19 b §:n 1—4 ja 9 momentissa, 19 c §:n 2—6 ja 8 momentissa, 19 d, 20, 21 ja 21 a—21 e §:ssä sekä maatalousyrittäjien eläkelain 16, 16 a—16 c, 17, 17 a—17 h, 18 ja 19 b §:ssä sekä 19 c §:n 1 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tämän lain 7 §:n 2 momentissa mainittua ansiotulorajaa sovelletaan, jos luopuminen tapahtuu 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen.

Sen estämättä, mitä tämän lain 18 §:n 1 momentissa säädetään maatalousyrittäjien eläkelain säännösten soveltamisesta perusmäärää määrittäessä, tämän lain voimaantulon jälkeiseen aikaan kohdistuvat maatalousyrittäjien eläkelain 8 ja 8 a—8 h §:n mukaisesti määräytyvät vahvistetut työtulot otetaan eläkkeen perusteena olevaa työtuloa laskettaessa huomioon sen mää-

räisinä kuin ne ovat olleet maatalousyrittäjälle maksuunpantujen vakuutusmaksujen perusteena, jollei maatalousyrittäjien eläkelain 8 i §:n 3 momentista, sellaisena kuin se on maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta annetussa laissa (637/2003), muuta johdu.

Tämän lain 18 §:n 4 momentin säännöstä työntekijäin eläkelain 9 §:n soveltamisesta luopumistuen perusmäärän tarkistamiseen sovelletaan myös niihin luopumistukiin, joissa luopuminen on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa.

Tämän lain 25 §:n 1 momentissa mainittua ansiotulorajaa sovelletaan myös luopumistukiin, jotka on myönnetty ennen tämän lain voimaantuloa tapahtuneen luopumisen perusteella. Jos luopuminen on tapahtunut aikaisintaan 1 päivänä tammikuuta 1995 ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1999, 25 §:n 1 momenttia sovelletaan sellaisena kuin se oli maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta annetun lain (1326/1999) voimaan tullessa voimassa olleessa laissa, mutta siten, että luopumistukea ei makseta kalenterikuukaudelta, jonka aikana sen saaja on ansiotyössä, jos hän ansaitsee luopumisen tapahtuessa vakiintuneen ansiotulonsa lisäksi kuukaudessa vähintään 523,61 euroa. Tämän lain tullessa voimaan mainittu ansiotuloraja määritetään vuoden 2004 tasoon siten, että luopumistuen saajalle luopumistuen myöntämisen yhteydessä määritellyn kuukausittaisen ansiotulorajan osana oleva vakiintunut ansiotulo ennen luopumista tarkistetaan ensin vuoden 2004 tasolle soveltaen työntekijäin eläkelain 9 §:ää sellaisena kuin se oli työntekijäin eläkelain muuttamisesta annetun lain (634/2003) voimaan tullessa voimassa olleessa laissa, ja sen jälkeen määrään lisätään 523,61 euroa. Näin määritettyä ansiotulorajaa tarkistetaan lain voimaantulosta lukien työntekijäin eläkelain 7 b §:ssä tarkoitettua palkkakertoimella.

Maatalousyrittäjälle on annettava päätös tämän lain 25 §:n 1 momentissa säädetyn ansiotulorajan muuttamisesta tämän lain säännösten mukaiseksi, jos hän pyytää sitä kirjallisesti eläkelaitokselta.

Tämän lain 7 §:n 2 momentissa ja 25 §:n 1 momentissa mainitut rahamäärät vastaavat työntekijäin eläkelain 7 b §:ssä tarkoitettua palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004.

Sovellettaessa tämän lain 40 §:n 1 momenttia noudatetaan, mitä työntekijäin eläkelain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain (1332/2003) voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädetään.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta 12 päivänä heinäkuuta 2002 annetun lain (593/2002) voimaantulosäännöksen 9 momentti seuraavasti:

— — — — —
Jos luopujina ovat maataloutta yhtymän lu-
kuun harjoittaneet sisarukset ja yhtymän osak-
kaista vanhempi täyttää 8 momentissa säädetyt

edellytykset, on yhtymän nuoremmalla osak-
kaalla oikeus luopumistukeen, jos hän on luopu-
misen tapahtuessa täyttänyt 50 vuotta. Luopu-
mistukea ei kuitenkaan suoriteta tässä momen-

tissa ja 8 momentissa tarkoitetuille luopujille ajalta ennen 55 vuoden iän täyttämistä. Sen estämättä, mitä 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetään luopujan ikärajasta luopumisen tapahtuessa vuosina 2005 tai 2006, sovelletaan tämän voimaantulosäännöksen ikärajaa koskevia säännöksiä myös vuonna 1949 tai sitä ennen syntyneeseen luopujaan. Hänen kanssaan maataloutta harjoittaneeseen, vuonna 1954 tai sitä ennen syntyneeseen nuorempaan aviopuolisoosoon sekä 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuun yhtymän nuorempaan osakkaaseen sovelletaan vastaavasti tämän momentin ja 8 momentin säännöksiä 50

vuoden ikärajasta. Näitä säännöksiä ikärajasta sovelletaan myös vuonna 1954 tai sitä ennen syntyneeseen 5 §:n 3 momentissa tarkoitettuun maatalousyrittäjän leskeen vuosina 2005 ja 2006 tapahtuvissa maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) 9 §:n mukaisissa sukupolvenvaihdosluovutuksissa.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1317/1990) 15 §:n 3 momentti, 24 §:n 1 momentti ja 43 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 43 §:n 1 momentti laissa 1181/2003, seuraavasti:

15 §

— — — — —
Perusmäärään sovelletaan työntekijäin eläkelain 7 g, 8 ja 8 a §:ää sellaisina kuin ne olivat työntekijäin eläkelain muuttamisesta annetun lain (634/2003) voimaan tullessa voimassa olleessa laissa. Perusmäärän yhteensovituksessa ei kuitenkaan oteta huomioon sellaista työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua peruseläkettä, johon sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2005 voimassa olevia säännöksiä yhteensovituksesta. Perusmäärä tarkistetaan yleisten palkka- ja hintatasossa tapahtuneiden muutosten mukaan siten kuin työntekijäin eläkelain 9 §:ssä säädetään.

24 §

Sukupolvenvaihdoseläkettä ei makseta kalenterikuukaudelta, jonka aikana eläkkeensaaja on

ansiotyössä ja ansaitsee luovutuksen tapahtuessa vakiintuneen ansiotulonsa lisäksi kuukaudessa vähintään 523,61 euroa. Vakiintuneena ansiotulona pidetään eläkkeensaajan muusta kuin maatilataloudesta saaman valtion verotuksessa veronalaisen ja työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaisella indeksillä tarkistetun ansiotulon keskiarvoa viideltä viimeiseltä kalenterivuodelta ennen luovutusta. Tällöin ei oteta huomioon tuloa, jota 5 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla pidetään maatilatalouden harjoittamiseen välillisesti liittyvänä tulona.

43 §

Jollei tästä laista muuta johdu, sukupolvenvaihdoseläkkeestä on soveltuvin osin lisäksi voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 7 b, 8 g ja 9 §:ssä, 10 c §:n 1 momentissa, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa, 16 §:ssä, 17 §:n 2 ja 3 momentis-

sa, 17 a §:n 1 momentissa, 17 b—17 d §:ssä, 17 f §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 17 h §:ssä, 17 i §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 17 k §:n 2—4 momentissa, 19 b §:n 1—4 ja 9 momentissa, 19 c §:n 2—6 ja 8 momentissa, 19 d, 19 f, 20, 21 ja 21 a—21 e §:ssä sekä maatalousyrittäjien eläkelain 16, 16 a—16 c, 17, 17 a—17 h, 18 ja 19 b §:ssä ja 19 c §:n 1 momentissa säädetään.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2004.

Tämän lain tullessa voimaan tämän lain 24 §:n 1 momentissa tarkoitettu ansiotuloraja määritetään vuoden 2004 tasoon siten, että eläkkeensaajalle sukupolvenvaihdoseläkkeen myöntämisen yhteydessä määritellyn kuukausittaisen ansiotulorajan osana oleva vakiintunut ansiotulo ennen luopumista tarkistetaan ensin vuoden 2004 tasolle soveltaen työntekijäin eläkelain 9 §:ää sellaisena kuin se oli työntekijäin eläkelain muuttamisesta annetun lain (634/2003) voi-

maan tullessa voimassa olleessa laissa, ja sen jälkeen määrään lisätään 523,61 euroa. Näin määritettyä ansiotulorajaa tarkistetaan lain voimaantulosta lukien työntekijäin eläkelain 7 b §:ssä tarkoitettulla palkkakertoimella.

Maatalousyrittäjälle on annettava päätös tämän lain 24 §:n 1 momentissa säädetyn ansiotulorajan muuttamisesta tämän lain säännösten mukaiseksi, jos hän pyytää sitä kirjallisesti eläkelaitokselta.

Tämän lain 24 §:n 1 momentissa mainittu rahamäärä vastaa työntekijäin eläkelain 7 b §:ssä tarkoitettua palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004.

Sovellettaessa tämän lain 43 §:n 1 momenttia noudatetaan, mitä työntekijäin eläkelain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain (1332/2003) voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädetään.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain 13 ja 37 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta 18 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1330/1992) 13 §:n 3 momentti ja 37 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 37 §:n 1 momentti laissa 1182/2003, seuraavasti:

13 §

— — — — —
Perusmäärään sovelletaan työntekijäin eläkelain 7 g, 8 ja 8 a §:ää sellaisina kuin ne olivat työntekijäin eläkelain muuttamisesta annetun

lain (634/2003) voimaan tullessa voimassa olleessa laissa. Perusmäärän yhteensovituksessa ei kuitenkaan oteta huomioon sellaista työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua peruseläkettä, johon sovelletaan 1 päivänä tam-

mikuuta 2005 voimassa olevia säännöksiä yhteensovitukselta.

— — — — —

37 §

Jollei tästä laista muuta johdu, luopumiskorvauksesta on soveltuvin osin lisäksi voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 9 §:ssä, 10 c §:n 1 momentissa, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa, 16 §:ssä, 17 a §:n 1 momentissa, 17 b—17 d §:ssä, 17 f §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 17 h §:ssä, 17 i §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 17 k §:n 2—4 momentissa, 19 b §:n 1—4 ja 9 momentissa, 19 c §:n 2—6 ja 8 momentissa,

19 d, 19 f, 20, 21 ja 21 a—21 e §:ssä sekä maatalousyrittäjien eläkelain 16, 16 a—16 c, 17, 17 a—17 h, 18 ja 19 b §:ssä ja 19 c §:n 1 momentissa säädetään.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Sovellettaessa tämän lain 37 §:n 1 momenttia noudatetaan, mitä työntekijäin eläkelain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain (1332/2003) voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädetään.

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 2004